

REFUGEES

Υποστηρίζοντας μητέρες-πρόσφυγες

Η πρώτη μου επαφή με τους πρόσφυγες ήταν τον Νοέμβριο του 2015. Μια μαμά από την Ομάδα μας * είχε πρόσφατα ξεκινήσει μια ομάδα που συγκεντρωνε παλιά σεντόνια και μ' αυτά έραβε μάρσιπους (Ομάδα στο FB: sewing for refugees). Τη ρώτησα πού τους διένειμαν και μου είπε ότι πήγαιναν σ' ένα μεγάλο Αθλητικό Κέντρο που είχε μετατραπεί σε καταυλισμό προσφύγων. Μιας και ήξερα να δείχνω στις μητέρες πώς να φορέσουν μάρσιπους, τη ρώτησα αν μπορούσα να πάω μαζί της.

Έτσι, λίγες μέρες αργότερα, τρεις από εμάς πήγαμε στον καταυλισμό με σακούλες γεμάτες με μάρσιπους. Πρώτα αγοράσαμε από μια κούκλα και μετά φόρεσε η καθεμιά μας από έναν μάρσιπο με μια κούκλα, σαν μωρό και μπήκαμε στο χώρο του κλειστού γηπέδου όπου έμεναν οι οικογένειες των προσφύγων. Κάθε οικογένεια είχε φτιάξει τον δικό της «χώρο» χρησιμοποιώντας κουβέρτες ή σκηνές. Αρχίσαμε να περπατάμε ανάμεσά τους. Τα παιδιά νόμιζαν ότι πηγαίναμε να παίξουμε κάποιο παιχνίδι με τις κούκλες και άρχισαν να μας ακολουθούν. Όταν βλέπαμε μαμά με μωρό στην αγκαλιά, της προτείναμε με χειρονομίες να της δείξουμε πώς να φορέσει το μωρό της.

Λίγο διστακτικά στην αρχή, άρχισαν σιγά-σιγά να μας πλησιάζουν. Τις παροτρύναμε να φορέσουν τους μάρσιπους μόνες τους ώστε να μάθουν πώς γίνεται και μετά να το επαναλάβουν. Όπως τις βοηθούσαμε να φορέσουν τους μάρσιπους, τους δείχναμε και πώς μπορούσαν να θηλάσουν τα μωρά τους ενώ τα είχαν στο μάρσιπο. Οι περισσότερες χαμογελούσαν πλατιά επιβεβαιώνοντας ότι θηλάζουν. Αφού κάναμε τον γύρο, συναντήσαμε εθελοντές από το Σωματείο Amurtel που βοηθά έγκυες μητέρες και μωρά και πηγαίνουν εκεί τακτικά. Γνώριζαν για την LLL και εκτιμούσαν το έργο της, οπότε μού είπαν ότι είχαν διαθέσιμη μια γυναίκα διερμηνέα για φαρσί κι αν ήθελα να πάω μαζί της για να μιλήσω στις γυναίκες για τον θηλασμό. Μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχα σκεφτεί πραγματικά ότι θα μπορούσα να μιλήσω στις μαμάδες για τον

** της Βόρειας πρωινής Ομάδας της La Leche League στην Αθήνα*

θηλασμό και δεν είχα σκεφτεί τι θα μπορούσα να τους πω. Ευτυχώς όλες όσες ήταν εκεί εκείνη τη μέρα ήταν από το Αφγανιστάν οπότε όλες μιλούσαν φαρσί. Δεν είχα συνεργαστεί ποτέ με διερμηνέα ως τότε και στην αρχή είχα την τάση να μιλάω στη διερμηνέα, γρήγορα όμως κατάλαβα ότι θα έπρεπε να απευθύνομαι στη μαμά που είχα απέναντί μου και η διερμηνέας θα έκανε

** Οι συσκευασμένες παιδικές τροφές σε σκόνη είναι ιδιαίτερα επεξεργασμένες τροφές, στη θέση των οποίων είναι προτιμότερο να δίνονται τροφές όσο το δυνατόν πιο κοντά στη φυσική τους κατάσταση. Στις δε συνθήκες διαβίωσης των μητέρων προσφύγων, η ετοιμασία των συσκευασμένων παιδικών τροφών σε σκόνη είναι ιδιαίτερα επισφαλής για την υγεία των βρεφών.*

** Δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών των προσφύγων μητέρων που οι συνθήκες μετακίνησης, διαβίωσης και πρόσβασης σε τροφή και νερό, είναι πολλές φορές δύσκολες.*

τη δουλειά της! Έτσι, κάναμε πάλι άλλη μια γύρα και ρωτούσα τις μητέρες αν είχαν απορίες σχετικά με τη διατροφή των μωρών τους. Καθώς είχαμε κερδίσει ως τότε την εμπιστοσύνη τους με τους μάρσιπους, ήταν πιο εύκολο για κείνες να ανοιχτούν. Σαφώς και το γεγονός ότι είχαμε γυναίκα διερμηνέα έκανε τεράστια διαφορά, όπως θα διαπίστωνα σε άλλες περιπτώσεις αργότερα, όταν υπήρχαν μόνο άντρες διερμηνείς διαθέσιμοι, με αποτέλεσμα οι γυναίκες να μην κάνουν καθόλου ερωτήσεις!!! Παρότι, οι περισσότερες γυναίκες θήλαζαν για χρόνια, υπήρχαν μερικά πράγματα που ήταν σημαντικό για κείνες να διευκρινιστούν. Ένα από αυτά ήταν το ότι το νερό ή άλλα υγρά δεν είναι απαραίτητα για τα μωρά. Προφανώς τους είχαν πει στις σκηνές των γιατρών ότι θα έπρεπε να δίνουν και νερό. Επίσης οι γονείς των μωρών που ήταν μεγαλύτερα των 6 μηνών, τους έδιναν συσκευασμένες παιδικές τροφές από αυτές που είναι σε σκόνη και διαλύονται σε νερό (!) προκειμένου να «ενισχύσουν» τη διατροφή του μωρού*. Τους είπα ότι ήταν προτιμότερο να καταναλώσουν οι μητέρες την τροφή αυτή στη διάρκεια του ταξιδιού τους και να συνεχίσουν να θηλάζουν τα μωρά τους τουλάχιστον μέχρι να φτάσουν στον τελικό τους προορισμό. Δεν ήμουν σίγουρη αν αυτό ήταν η πιο κατάλληλη πληροφορία εκείνη τη στιγμή – δεν ήμουν προετοιμασμένη για κάτι τέτοιο αλλά μου φαινόταν η πιο λογική προσέγγιση*. Τους μίλησα για το πώς να φροντίσουν τους εαυτούς τους στη διάρκεια του ταξιδιού τους και τόνισα στους συζύγους τους τη σημασία του να φροντίζουν να τρώνε οι γυναίκες τους ενώ ταξιδεύουν. Επίσης τους εξήγησα ότι το μητρικό γάλα είναι ό,τι χρειάζεται ένα μωρό και ότι θα προστάτευε τα μωρά τους από τις ασθένειες. Πολλές μητέρες δεν είχαν ακούσει την οδηγία του ΠΟΥ (Παγκόσμιου

Οργανισμού Υγείας, WHO) για την εισαγωγή των στερεών τροφών στα βρέφη μετά τους 6 μήνες, με αποτέλεσμα να υπάρχουν μωρά 8-9 μηνών που θήλαζαν ακόμα αποκλειστικά και τα πήγαιναν περίφημα. Σε γενικές γραμμές είδα ότι οι Αφγανές γυναίκες είχαν άνεση με τον θηλασμό, οπότε τις παρότρυνα να μην ξεχάσουν την κουλτούρα τους και να μην αλλάξουν τις συνήθειές τους τώρα που έρχονταν στην Ευρώπη, μόνο και μόνο επειδή στην Ευρώπη πολλοί άνθρωποι λειτουργούν διαφορετικά. Αυτό προφανώς άγγιξε κάποια ευαίσθητη χορδή τους, οπότε ανοίχτηκαν και μας είπαν πόσο δύσκολο ήταν το ταξίδι τους, πόσο φοβισμένες ήταν καθώς περπατούσαν σε απότομες πλαγιές με τα παιδιά τους στην αγκαλιά, πόσο τρομοκρατημένες ήταν μέσα στις βάρκες στο πέρασμά τους προς τη Λέσβο καθώς δεν είχαν ξαναμπει σε βάρκα ως τότε ούτε και είχαν ξαναδεί τη θάλασσα. Ήθελαν όμως να το κάνουν γιατί καμιά από αυτές δεν είχε πάει στο σχολείο, καμιά τους δεν ήξερε να διαβάζει και ήθελαν καλύτερη ζωή για τα παιδιά τους, ιδίως τις κόρες τους. Παρ' όλ' αυτά ήταν περήφανες για τον πολιτισμό τους και δεν ήθελαν να τον χάσουν.

Η μεγαλύτερη δοκιμασία για μένα εκείνη την πρώτη μέρα ήταν όταν με φώναξαν εθελοντές της Amurtel για να μιλήσω με μια Σύρια μητέρα ενός μωρού 2 μηνών που δεν είχε θηλάσει καθόλου. Οι εθελοντές ανησυχούσαν για τη μαμά η οποία είχε ακόμα λόχεια. Το μωρό σιτιζόταν αποκλειστικά με φόρμουλα και είχε τρομερό εξάνθημα στην περιοχή της πάνας. Η μαμά δεν ήθελε να επαναγαλακτίσει και καμιά από τις φίλες της δεν είχε μικρό μωρό. Είχε μόνο ένα μπουκάλι, που μόνο καθαρό δεν ήταν. Ανακάτεψε τη φόρμουλα με κρύο εμφιαλωμένο νερό, όταν μπορούσε να βρει εμφιαλωμένο νερό. Θα έφευγε την ίδια μέρα για τα σύνορα. Ήμουν σε απόγνωση... τι να έλεγα; Τη ρώτησα αν μπορούσε να βράσει νερό στη διαδρομή. Είπε ότι δεν είχε κάποιο σκεύος όπως κι ότι δεν υπήρχε αρκετό νερό ούτε και αρκετός χρόνος για να κάνει κάτι τέτοιο. Της είπα ότι ήταν σημαντικό να αγοράσει αρκετά μπουκάλια και να τα πετάει μετά από τη χρήση, ώστε να ταϊζει το μωρό με καθαρό μπουκάλι κάθε φορά,

αλλά πόσα μπουκάλια θα μπορούσε να κουβαλήσει μαζί της; Δηλαδή, αυτό που της έλεγα, ουσιαστικά δεν είχε νόημα καθώς το μωρό έτρωγε 6 φορές τη μέρα, οπότε για τη διαδρομή των 3 ημερών η μαμά θα χρειαζόταν 18 μπουκάλια! Οι περισσότεροι από αυτούς κουβαλούσαν όλα τους τα πράγματα σε χοντρές πλαστικές σακούλες ή σε σακίδια πλάτης. Φαίνονταν σαν να επέστρεφαν από την αγορά με τα ψώνια τους αλλά στην πραγματικότητα ταξίδευαν για μέρες κρατώντας αυτές τις σακούλες στα χέρια τους. Σ' αυτές τις τσάντες έβαζαν επομένως μόνο ό,τι ήταν απολύτως αναγκαίο και προφανώς τα 18 μπουκάλια δεν ήταν επιλογή γι' αυτούς. Έπρεπε να παραδεχτώ ότι δεν είχα τίποτα να τους προτείνω. Το μωρό κινδύνευε. Ακόμα αναρωτιέ-

μαι αν έφτασαν ασφαλείς στον προορισμό τους. Ήταν σε τόσο ευάλωτη θέση και οι δυο τους. Μετά την πρώτη φορά, ένιωσα ότι είχα κάνει που πραγματικά άγγιξε την ψυχή μου. Νομίζω ότι είχε να κάνει με την αίσθηση ότι αυτοί οι άνθρωποι ήταν τόσο ευάλωτοι. Αυτό με στοιχείωνε. Συνέχισα να

πηγαίνω μία φορά την εβδομάδα και πάντα είχα την τύχη να έχω γυναίκα διερμηνέα. Μοιράζαμε sling και Mei Tai κι έτσι ξεκινούσε η συζήτηση γύρω από τον θηλασμό και τη βρεφική διατροφή. Εκεί διαπίστωσα ότι έπρεπε να σταματήσω να ρωτάω βασιζόμενη στα Ευρωπαϊκά δεδομένα για τη μέτρηση του χρόνου,

όπως πόσο συχνά θηλάζει ή πότε ξεκίνησε να τρώει το μωρό στερεές τροφές, γιατί δεν είχαν αίσθηση του χρόνου. Δεν μετράνε τον χρόνο όπως εμείς κι αυτές οι ερωτήσεις μπερδεύαν τις μητέρες. Η βασική μου προσέγγιση ήταν: αν θηλάζουν, ενθάρρυνε τες για να συνεχίσουν για όσο περισσότερο διάστημα γίνεται. Αν κάνουν μικτή διατροφή, να αντικαταστήσουν σταδιακά τη φόρμουλα με θηλασμό. Αν τα μωρά είναι μεγαλύτερα από 6 μήνες, να αντικαθίστανται γεύματα φόρμουλας με θηλασμό ή ασφαλείς στερεές τροφές. Αν παίρνουν μόνο φόρμουλα, συζητάμε μαζί τους τις ασφαλέστερες εναλλακτικές ταΐσματος και... προσευχόμαστε.

Εκείνη την εποχή, καθώς έψαχνα για απαντήσεις έγινα μέλος μιας ομάδας στο Facebook που λέγεται "infant feeding support for refugee children" και βρήκα καλό υλικό σχετικά με τη βρεφική διατροφή κατά τη διαμετακόμιση, σε διάφορες γλώσσες. Μια Ιρανή φίλη μου μετέφρασε το βασικό φυλλάδιο σε φαρσί. Κάθε φορά που πήγαινα, κουβαλούσα αυτά τα φυλλάδια μαζί με τα φυλλάδια της LLL και τα έδινα σε όσες μητέρες τα χρειαζόνταν.

Μια φορά πήγα στον υπεύθυνο του καταυλισμού και συζήτησα την πιθανότητα να έχουμε έναν αποστειρωτή για τα μπουκάλια και βραστό νερό για τις μητέρες που δεν θηλάζουν. Ο υπεύθυνος ήταν ένα πολύ ευγενικός άνθρωπος που δούλευε μέρα-νύχτα χωρίς να χάνει το χαμόγελο και την ευγένειά του, αλλά μού είπε: «Ξέρεις τι λεπτομέρειες είναι αυτά που ζητάς; Πιθανόν να έχεις δίκιο και να είναι πολύ σημαντικά αυτά αλλά έχουμε άλλα πιο επείγοντα ζητήματα να αντιμετωπίσουμε, οπότε αυτό δεν έχει περάσει από το μυαλό μας ως τώρα. Πήγαινε στη σκηνή των γιατρών και ρώτα, ίσως να έχουν κάτι.» Και έτσι είχε η κατάσταση. Κανείς δεν αμφισβητούσε τη σημασία αλλά κανείς δεν είχε σκεφτεί να το κάνει. Και οι μητέρες από μόνες τους δεν το ζητούσαν. Δέχονταν ό,τι τους έδιναν και ήταν ευγνώμονες για λίγες μέρες με φαγητό, ζεστασιά και ασφάλεια.

Όταν οι εθελοντές της Amurtel μου είπαν ότι σκέφτονταν να πάνε στη Λέσβο για να αξιολογήσουν την κα-

τάσταση σχετικά με τη βρεφική διατροφή και γενικά τις υπηρεσίες που παρέχονταν προς τις μητέρες, ήξερα ότι ήθελα πραγματικά να πάω. Ρώτησα την Συντονίστρια των Συμβούλων της περιοχής μας και συμφώνησε ότι θα ήταν καλό για τον Σύνδεσμο Θηλασμού Ελλάδος (La Leche League Greece) να εκτιμήσει τις ανάγκες κι ότι το κόστος θα το κάλυπταν τα χρήματα που είχε συγκεντρώσει η La Leche League Μεγάλης Βρετανίας για τον σκοπό αυτό. Στη Λέσβο υπήρχαν ήδη δύο Σύμβουλοι της LLLGreece καθώς και τοπική Ομάδα και θα ήταν χρήσιμο να τις συναντήσω και να τις εκπαιδεύσω ώστε να στήσουν μια ομάδα εργασίας που θα μπορούσε να συνεχίσει τις επισκέψεις στους καταυλισμούς και μετά την επιστροφή μου στην Αθήνα.

Αρχές Δεκεμβρίου, πήγα στη Μυτιλήνη για 3 μέρες. Οι εθελοντές από την Amurtel ήταν ήδη εκεί και είχαν επισκεφτεί τους καταυλισμούς στη βόρεια πλευρά του νησιού, οπότε δεν μπόρεσα να επισκεφτώ αυτούς τους καταυλισμούς. Μαζί με τις Συμβούλους της LLL και τις μητέρες που είχαν ήδη δραστηριοποιηθεί στο νησί πήγαμε στους καταυλισμούς γύρω από την πόλη της Μυτιλήνης. Ο καταυλισμός στον Καρά Τεπέ ήταν ο κυριότερος καταυλισμός Σύριων προσφύγων μέχρι τότε αλλά όταν πήγαμε εμείς ήταν σχεδόν άδειος καθώς η ηλεκτρονική καταγραφή γινόταν σε άλλον καταυλισμό, στη Μόρια. Εξάλλου, μετά την είσοδο περίπου 135.000 προσφύγων των Οκτώβριο, τον Δεκέμβριο ο ρυθμός είχε πέσει καθώς έφταναν περίπου 2.000 άτομα την ημέρα, οπότε και κάποιοι οργανισμοί έκαναν μια παύση την οποία είχαν μεγάλη ανάγκη μετά από τη συνεχή τους προσφορά τους προηγούμενων μηνών.

Παρότι για τα δεδομένα της Μυτιλήνης των προηγούμενων μηνών, οι πρόσφυγες δεν ήταν τόσο πολλοί, οπότε μπορούσαν να καταγραφούν και να φύγουν με πλοίο στην Αθήνα σε μια-δυο μέρες, στα δικά μου μάτια, ήταν πάρα πολλοί άνθρωποι. Και το 55% αυτών ήταν γυναίκες και παιδιά!

Επικεντρωθήκαμε στους καταυλισμούς όπου υπήρχαν οικογένειες. Επισκεφτήκαμε τον καταυλισμό της Μόριας, μέσα και έξω. Μέσα στον καταυλισμό η εικόνα

ήταν αρκετά στρατιωτική, με συρματοπλέγματα, χωρίς δέντρα και σκηνές από τις «μεγάλες» ΜΚΟ σημειώνες γύρω-γύρω. Ωστόσο, καθώς ήταν Κυριακή όλα ήταν κλειστά. Ο καιρός ήταν καλός και οι άνθρωποι μαζεύονταν σε παρέες ή περίμεναν να πάρουν το ένα γεύμα που τους μοίραζαν τη μέρα. Οι υποδομές ήταν οι απολύτως απαραίτητες. Δεν μπορούσα να φανταστώ πόση ζέστη θα είχε εκεί το καλοκαίρι, καθώς οι άνθρωποι περίμεναν για μέρες να πάρουν τα χαρτιά τους. Έξω από τη Μόρια, στον λόφο των Αφγανών, όπως το λένε, οι ΜΚΟ που δεν είχαν άδεια να είναι μέσα στον καταυλισμό, είχαν στήσει σκηνές για ιατρικό προσωπικό, κέντρα διανομής ρούχων, σκηνές για φαγητό κλπ. και φρόντιζαν για όσα χρειαζόνταν οι εκατοντάδες άνθρωποι που ήταν εκεί. Στην ατμόσφαιρα επικρατούσε ζωντάνια: παιδιά που έπαιζαν σε μια παιδική χαρά που είχαν στήσει κάποιοι εθελοντές, κλόουν που έκαναν κόλπα στα παιδιά για να γελάσουν. Βγάλαμε τις σακούλες με τους μάρσιπους και αρχίσαμε να κυκλοφορούμε ανάμεσα στον κόσμο. Όταν βλέπαμε μωρά, κάναμε νόημα στις μητέρες αν ήθελαν έναν. Ήταν τόσο ευγνώμονες! Μόλις είχαν φτάσει εκεί έχοντας περπατήσει τόσο με τα μωρά στην αγκαλιά και τα τρίχρονα – τετράχρονα παιδάκια τους να περπατάνε πίσω τους, που ήταν μεγάλο δώρο για κείνες να μπορούν να κουβαλάνε τα μωρά τους έχοντας τα χέρια τους ελεύθερα! Τους δώσαμε επίσης φυλλάδια. Κάποιοι μπαμπάδες μιλούσαν αγγλικά και μας μετέφραζαν.

Κάποια στιγμή, ρωτήσαμε στη σκηνή των γιατρών πώς αντιμετώπιζαν τις μαμάδες που θηλάζουν και τι έκαναν όταν τους ζητούσαν φόρμουλα. Δεν είχαν συγκεκριμένη πολιτική ούτε συγκεκριμένο τρόπο εκτίμησης της κατάστασης αλλά ήταν πρόθυμοι να αποκτήσουν. Παντού ακούγαμε την ίδια ιστορία: «Ήμασταν τόσο απασχολημένοι που δεν είχαμε τον χρόνο να σκεφτούμε. Τώρα που οι ρυθμοί έχουν πέσει, ελάτε και εκπαιδύστε μας, ελάτε να μιλήσετε στις μητέρες».

Την ίδια κατάσταση συναντήσαμε και στον καταυλισμό του ΠΙΚΠΑ που είχε πραγματικά πολύ ωραίους χώρους και παρείχε στέγη για μεγαλύτερο διάστημα

σε ευπαθείς ομάδες. Παρείχαν καλές συνθήκες υγιεινής και καθαρό νερό. Ωστόσο το να προσφέρουν φόρμουλα στις μητέρες ήταν και πάλι η εύκολη λύση. Είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε με τις μητέρες στον καταυλισμό με τη βοήθεια ενός διερμνέα προκειμένου να καταρρίψουμε τους μύθους για τη δέσμευση ανωτερότητας της φόρμουλας!

Επισκεφθήκαμε επίσης την Caritas που είχε νοικιάσει ένα ολόκληρο ξενοδοχείο για να στεγάσει οικογένειες και αρρώστους. Ο χώρος ήταν εξαιρετικός, φρόντιζαν τους ανθρώπους και τους παρείχαν τρία γεύματα τη μέρα. Και πάλι όμως, το τι έτρωγαν τα παιδιά δεν είχε ανακύψει ως προβληματισμός αλλά το προσωπικό ήταν πολύ πρόθυμο να κρατήσει το ενημερωτικό μας υλικό και τα στοιχεία επικοινωνίας μαζί μας ώστε να μας καλέσουν αν είχαν απορίες.

Κάποια στιγμή, όπως περνούσαμε από το λιμάνι λίγο πριν φύγει το πλοίο για την Αθήνα, είδαμε μητέρες με τα μωρά τους στην αγκαλιά να τραβάνε μαζί τις πλαστικές τους σακούλες. Παρκάραμε αμέσως, πήραμε μαζί μας τους μάρσιπους και βοηθήσαμε τις μητέρες να φορέσουν τα μωρά τους ενώ περίμεναν στη σειρά να μπουν στο πλοίο!

Έμοιαζε σαν να όπου και να γύριζες το μάτι σου πάνω στο νησί, υπήρχε κάτι να κάνεις για να βοηθήσεις. Ήταν τόσες πολλές οι ανάγκες τριγύρω. Όλες οι οργανώσεις χρειάζονταν βοήθεια, για να ταξινομήσουν πράγματα, να καθαρίσουν, να μαγειρέψουν, να βγάλουν τους ανθρώπους από τις βάρκες... και υπήρχαν τόσες εκατοντάδες άνθρωποι όλων των ηλικιών από όλο τον κόσμο που είχαν αφήσει τις δουλειές τους και τις διακοπές τους για να έρθουν εδώ και να βοηθήσουν. Η αίσθηση της προσφοράς ήταν τόσο έντονη που σου έδινε την ενέργεια για να συνεχίσεις κι άλλο, κι άλλο. Επιστρέφοντας στην Αθήνα, αρχίσαμε να επισκεπτόμαστε τον βασικό καταυλισμό που φιλοξενεί οικογένειες, τον Ελαιώνα. Πηγαίνουμε εκεί μία φορά την εβδομάδα και προσπαθούμε να δούμε όλες τις οικογένειες με μικρά παιδιά. Διανέμουμε μάρσιπους, έντυπο υλικό και μιλάμε μαζί τους όταν βρίσκουμε διερμνέα. Στον Ελαιώνα είχαμε και μια επιτυχημένη

περίπτωση. Μια γυναίκα που γέννησε πρόωρα στη Λέσβο, μεταφέρθηκε αεροπορικά στην Αθήνα. Το πρόωρο μωράκι της ήταν στο νοσοκομείο κι εκείνη παρέμενε στον Ελαιώνα ώσπου να βγει το μωρό της από το νοσοκομείο. Όταν τη γνωρίσαμε, δεν αντλούσε καθόλου γιατί είχε αγοράσει ένα θήλαστρο που της είχε πηλώσει τις θηλές. Βρήκαμε μέσω δωρεάς ένα καλό χειροκίνητο θήλαστρο και της δώσαμε οδηγίες τηλεφωνικά (δυστυχώς μόνο άνδρας διερμνέας ήταν διαθέσιμος). Μπορεί να φανταστεί κανείς τον τρόπο μου όταν τρεις μέρες μετά που πήγα να τη δω και να τη ρωτήσω πώς τα πάει με την άντληση μου είπε ότι αντλούσε για 10 δευτερόλεπτα από κάθε στήθος όπως της είχα πει! Παρότι δόθηκαν τελικά σωστά οι οδηγίες μέσω μιας γυναίκας διερμνέως, δεν κατάφερε καμιά φορά να αντλήσει πάνω από 3-4 φορές τη μέρα και ανησυχούσα για την παραγωγή της. Ωστόσο, όταν το μωρό επέστρεψε κοντά της και πήγε και άλλη Σύμβουλος της LLL να τη δει, μου τηλεφώνησε για να μου πει ότι το μωρό θηλάζε άφουγα, σαν να δεν είχε μεσολαβήσει τίποτα από όλα αυτά! Όταν πήγα να τη δω, ήταν τόσο χαρούμενη που είχε το μωρό της που της ερχόταν εντελώς φυσιολογικό να το θηλάζει πολλές-πολλές φορές τη μέρα. Το μωρό έπαιρνε καλό βάρος οπότε η μαμά διέκοψε τη φόρμουλα που της είχε δοθεί ως οδηγία με την έξοδο του μωρού από το νοσοκομείο. Όταν έφυγε από τον καταυλισμό, θηλάζε αποκλειστικά. Μας αγκάλιασε, μας φίλησε και μας αποχαιρέτισε σαν να ήμασταν συγγενείς της. Ελπίζω να είναι καλά όπου κι αν είναι... Κάπου στη Γαλλία απ' όσο μάθαμε!

Μαρία Φερτάκη, Σύμβουλος Θηλασμού της LLLI

Οι Ομάδες του Συνδέσμου Θηλασμού Ελλάδος - La Leche League Greece συγκεντρώνουν μάρσιπους (sling, mei tai, wrap και pouch)

Θα τους διαθέσουν στις μητέρες πρόσφυγες στην Ειδομένη, στη Λέσβο, στον Ελαιώνα και στην Καβάλα Σύμβουλοι Θηλασμού της LLLGR που μεταβαίνουν για να προσφέρουν υποστήριξη και πληροφορίες σχετικά με τον θηλασμό.

www.lllgreece.org
Facebook: La Leche League Greece/Σύνδεσμος Θηλασμού Ελλάδος

Θέλουμε κάθε μωρό να βρίσκεται στη ζεστή αγκαλιά της μαμάς του και αυτή να έχει χέρια ελεύθερα, για να πιάνει σφιχτά τα άλλα της παιδιά.

Αν μπορείτε να βοηθήσετε, επικοινωνήστε μαζί μας στα:

- 210 8035152 ή στείλτε μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: maria.fertaki@gmail.com, για την Αττική (Μαρία Φερτάκη)
- 2310 345707 ή στείλτε μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: nkapsali@gmail.com, για τη Θεσσαλονίκη (Αναστασία Καψάλη)
- 69735 29322 για την Λέσβο (Μάγια-Ελένη Κουφάκη)
- 6951 924271 ή στείλτε μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: kalll-aro@hotmail.com, για τη Δράμα (Κάλλι Μαλαμάτου)

ή επικοινωνήστε με τις κατά τόπους Συμβούλους των LLL Ομάδων για τις υπόλοιπες περιοχές της χώρας.